

Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2022-01-17

Handläggare
Peter Grönberg
Telefon: 031-368 40 00
E-post: peter.gronberg@goteborg.com

Återrapportering av uppdrag kring julbelysning

Inledning

Under Göteborg & Co styrelsemöte 2021-12-07 gav styrelsen VD i uppdrag att se över belysningsförhållandena i staden utifrån styrelsens diskussion och återkomma vid ett kommande möte med eventuella förslag till åtgärder från bolagets sida.

Bolaget har kartlagt roller och ansvar kring frågan i staden samt kartlagt hur Stockholm och Malmö hanterar frågan.

En muntlig föredragning ges under tillfället för återrapportering.

Kartläggning av julbelysningen i Göteborg

I dagsläget finns ingen övergripande samordning eller utpekad ansvarig aktör för julbelysning i Göteborg city. Frågan hanteras primärt av fastighetsägare och centrumföreningar samt till viss del av Park- och Naturförvaltningen och med visst stöd från Trafikkontoret. Samordning och långsiktig strategi saknas och finansieringsfrågan är en återkommande utmaning. Situationen leder ofta till akutsatser och/eller avsaknad av julbelysning.

Utöver viss budget från Park- och Naturförvaltningen, vilken varierar från år till år, finansierar Göteborgs Stad ingen julbelysning i Göteborg.

Inför 2022 har styrelsen för Göteborg CitySamverkan uttryckt att julbelysning är prioriterad. Cityledare upplever att det finns en bred samsyn kring behov av långsiktig lösning och att tydliggöra budget, resurser, önskemål etc, inte minst inför jubileumsåret 2023. Cityledare har sammankallat och genomfört ett möte kring sakfrågan 18 jan 2022 mellan Cityledare, Linda Nygren (Park- och naturförvaltningen), Peter Grönberg (Göteborg & Co) och Christina Lindfors (Trafikkontoret).

Cityledare kommer att föreslå CitySamverkans styrelse att använda organisationens ”Citymiljon” för vinterbelysning samt att en arbetsgrupp för säsongsbelysning bildas. Under CitySamverkans styrelsemöte 22 februari 2022 kommer verksamhets-, handlingsplan och budget för 2022 beslutas.

Aktörer

Park- och Naturförvaltningen (Ponf)

Finansierar och möjliggör olika satsningar beroende på budget, önskemål, idéer etc., främst på torg och i parker. Oftast i samverkan/saminvestering med Fastighetsägare och/eller centrumförening.

Exempel granar på Götaplatsen; Avenyförningen har köpt in slingor och ansvarar för att sätta upp dessa, Ponf har köpt in granfötter och köper in granar.

Julbelysning finansierad av Ponf;

- Julgranar med belysning på Götaplatsen & Kungstorget
- Slingor mellan kastanjeträden Kungstorget (fast installation)
- Belysning i träd i Lorensbergsparken
- Körsbärsblommor i träd på Järntorget (Fastighetsägare tagit över ansvar från 2021, inkl. upp- och nedtagning)
- Julbelysning i träd i Haga
- Julbelysning i Rosenlund (6 träd samt träd vid lekplats)
- Julgran på Gustaf Adolfs torg
- Julbelysning på Stigbergstorget och 7 träd på Amerikagatan
- Bollar i Brunnsparcken

Trafikkontoret

Jobbar i gränslandet mellan el och belysning. Möjliggör julbelysning genom uttag, faser, kopplingspunkter, etc. Ansvarar för ljus- och ljudspelet på Götaplatsen.

Exempel broar; Den permanenta belysningen på Kungsportsbron har bytts ut och i samband med det kompletterats med vinterbelysning.

Fastighetsägare

Finansierar stora delar av den julbelysning som finns, samt upp- och nedtagning av belysningen. Utförs av/koordineras av centrumföreningarna. Wallenstam och Göteborgslokaler sticker ut för att de gör mycket extra belysning och evenemang själva.

Wallenstam;

- Vinterland i kvarteret Viktoria – granar och evenemang
- Pynt och belysning på Magasinsgatan samt torgen runt

Göteborgslokaler;

- Julbelysning i Haga
- Körsbärsblommor i träd på Järntorget
- 2 granrisbockar på Kungstorget
- Mer eller mindre julbelysning på alla 24 torg i staden

(Evenemang, t ex; Julmarknad i Haga, försäljningsbodas utanför Saluhallen, Luciatåg i Saluhallen, körsång i Saluhallen)

Privat näringsliv i olika konstellationer

Julbelysning hanteras primärt av centrumföreningarna Avenyförningen, Innerstaden, Haga företagarförening och Nordstan.

Göteborg City Samverkan

I handlingsplan 2021; Tillsammans med Göteborg & Co samordna arbete med förutsättningar och ansvar för belysning inom ramen för Julstaden 2.0.

Hotell

Enstaka hotell bidrar med julbelysning, t ex Clarion Hotel Post, Gothia Towers.

Göteborg & Co

Hanterar i dagsläget ingen julbelysning.

Julbelysning i Stockholm:

Bakgrund

2011 präglades juldekorationer i Stockholm city av få dekorationer utan inbördes sammanhang samt återkommande svårigheter att finansiera dekorationerna. Detta ledde ofta till akutinsatser för att rädda dekorationerna och att Stockholm sågs som en oattraktiv juldestination.

Lösning

Avtal mellan Stockholms stad, Trafikkontoret, och City i Samverkan, CiS, att i form av ett samverkansprojekt – Stockholmsjul – driva och utveckla julbelysningen i Stockholm City. Projektet ägs och drivs av CiS som också har det juridiska ansvaret.

Stockholmsjul presenteras av Stockholms stad och fastighetsägarna tillsammans med CiS och består av julbelysning på över 40 gator, platser och torg i Stockholm City. All belysning inom projektet är samordnad gällande design och marknadsföring.

Stockholmsjul presenteras på en egen hemsida samt genom en ljuskarta där alla gator, platser och torg med julbelysning i Stockholm City presenteras.

Vision

Visionen med projektet är att Stockholm ska vara Skandinaviens bästa juldestination och att Stockholms varumärke ska stärkas, både nationellt och internationellt. Man har också som mål att öka antalet besök till Stockholm, omsättningen för cityhandlare samt beläggningen på hotellen.

Arbets- och ansvarsuppdelning

CiS ansvarar bl a för projektledning, avtal och kontakter med fastighetsägare, uppföljning och löpande felanmälan, budget, kommunikation och marknadsföring, sponsorer mm.

Stockholms Stad/Trafikkontoret ansvarar (från 2022) för upphandling av belysningen, det vill säga inköp och drift av densamma. I drift ingår upp- och nedsättning, dvs montering och demontering, underhåll, avhjälpande av fel, lagerhållning, förvaring och skötsel. Fastighetsägare kan beställa belysning som ”tillägg” utanför det som trafikkontoret upphandlar. Det som är ”tillägg” harmonieras med övriga Stockholmsjul och ingår i projektet men hanteras inte i upphandlingen. Tilläggen hanteras av CiS i förekommande fall

Finansiering

Julbelysningen samfinansieras mellan staden och fastighetsägarna enligt 50/50-modellen. Trafikkontorets avtal är 18 Mkr under 4 år (4,5 Mkr/år). Fastighetsägarnas del motsvaras av kostnader för projektarbetstid, marknadsföring, evenemang och utvärdering med mera, allt för att projektet ska löpa.

Utöver stockholmsjul bekostar Trafikkontoret projektet "Vinterljus, som en del av projekt Levande Stockholm.

Utfall

Projektet har varit framgångsrikt, vilket bekräftas av intervjuundersökningar som gjorts i samband med julperioderna 2012 – 2015. Av 600 årligen intervjuade besökare i city anser ca 90% att julbelysningen upplevs som attraktiv eller mycket attraktiv. För ca 40% har julbelysningen betydelse vid val av handelsplats och ca 70% kan tänka sig att rekommendera ett besök i Stockholm City för att titta på julbelysningen. Projektet har fått uppmärksamhet av internationell press, speciellt från de nordiska grannländerna, men har även bl.a. omnämnts i radioprogram från BBC, där mångfalden av det varmvita ljuset och frånvaron av färgat ljus sågs som en framgångsfaktor.

Julbelysning i Malmö:

Malmö stad lägger 2 Mkr per år på julbelysning. Trafikkontoret har ett uttalat ansvar (budget, formellt, utsedda personer/funktioner) för vinterbelysning på allmän platsmark. 2021 har Malmö satsat på ett internationellt ljusparks-koncept i slottsparken i Malmö, LUMAGICA består av 4 zoner av ljus, med uppåt 50 unika ljusinstallationer, flerdimensionella motiv och interaktiv belysning. Området erbjuder även mat och dryck. Ansvariga; MK Illumination i samarbete med Malmö Stad.

- Kul event som är helt nytt i Sverige.
- Kontroversiellt att det är inträde (ca 500 kr/familj) i en allmän park. Malmö Stad har inte tagit ut markhyra.
- Lättarbetat. MK Illumination tar hela ansvaret, hela risken (och hela förtjänsten).
- Har varit framgångsrikt besökarmässigt.

Peter Grönberg, VD